

PAŹDZIERNIK

3

PONIEDZIAŁEK

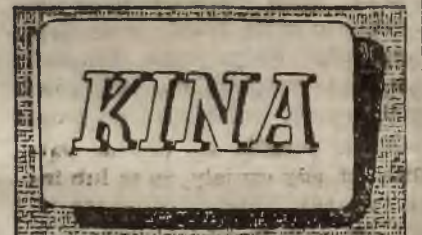
SŁONCE	
Wschód	Zachód
5-37	17-13
KSIEŻYC	
Wschód	Zachód
13-54	23-5
Dł. dnia	
11-36	5-10

Dziś: św. Teresy.
Jutro: św. Franciszka.

TEATR NARODOWY: Punkt o 8-ej wiecz. „Zielony trakt”.
TEATR LETNI: O godz. 8-ej „Jean”.
TEATR POLSKI: Codziennie wystawiona komedia Devala „Subretka” ze Stefanią Jarkowską w roli tytułowej.
TEATR MALY: „Pani natura”.
TEATR MALICKIEJ: O godz. 8.15 wieczorem komedia muzyczna „Na tali eteru” P. Leone, L. Brodzińskiego. Lawiny Świętochowskiego. Grają: Benita, Stojowski, Nesterówna, Wierzejewska, Sym, Zawistowski, Kielarski, Modrzewski, Reż. Zawistowski. Dekor. Kurmana.
OPERETKA „8.15”: „Księżniczka Czardaszka”.
KAMERALNY: Dziś na inaugurację sezonu premiera sztuki Z. Rylińskiego „Głębia na Zimnej”.

Teatr „MALE QUI PRO QUO” Małowiecka 12 (Cukiernia Ziemiańska) na piątek. Telefon 8.49-21.
NIC NIE WIADOMO! Rewia zjawień i znaków zapytania. Wykonawcy: ADOLF DYMŚA, T. OLSZA, A. BOGUCKI, B. KAMINSKA, Z. SYKULSKA, W. ORŁÓW. Dwa przedstawienia punktualnie o 7.30 i 10-ej.

KINA CHRZESCIJANSKIE
Informacje o filmach dozwolonych dla młodzieży tel. 7.11-25
AS (Grójecka 56): „Dwoje z tłumu”.
HOLLYWOOD: Nieczynny.
ITALIA (Wolska 32): „Motyl hiszpański”.
JURATA: „Bohaterowie morza” i „Miss Glory”.
KINO PARAFII SW. ANDRZEJA: „Pieśń skazanców”.
KINO PARAFII SW. AUGUSTY: NA (Dzielnia 41): „Zapomniana Symfonia”.
KOMETA: „Kombatanci” i rewia.
MARS: „Ubóstwana” z Martą Eggerth.
MJEJSKIE (Hipoteczna 8): „Znachor”.
PRAGA: „Zbuntowana” i rewia.
PRASKIE OKO: „Kosciuszko pod Racławicami”.
ROMA (Nowogrodzka 49): „Olimpiada”.
SOKOL: „Halka”.
STUDIO (Chmielna 7): „Pobożne kłamstwo”.
SWIT: „Kalanad” i „Książę X”.

OGŁOSZENIA DROBNE

ROZNE
Płatno to dolar; otrzymać go można w składzie włókienniczym Szczubiala, Bracka 18, Warszawa.
FUTRA Antoni Młynarski, Warszawa, Nowy Świat 22 m. 30, podwórce na prawo parter. Telefon 284-24.

WYPRZEDAŻ partii WĘLEN modnych, jesiennych, sukniowych. Ceny niższe fabrycznych. Zobaczcie wystawy. Chmielna 35. Szynkiewski.

NAUKA WYCHOWANIE

JĘZYK angielski, francuski, niemiecki, włoski. Kursy Nowogrodzka 41. Telefon 8.22-90.

KUPNO, SPRZEDAŻ

Maszyny do pisania
M. Torpedo podróżne
biurowe arytmometry
Thales; duży wybór
maszyn okazyjnych Sprzedaż —
Kupno — Remonty. Maczunder Marszałkowska 139, tel. 311-88.

„Rewindykacja dusz” na Wołyniu

Urok prawdy Bożej pociąga tysiące

Szeroka akcja sfer katolickich

Wychodzące w Łucku „Życie Katolickie”, porusza sprawę t. zw. „rewindykacji dusz”, podkreślając mocno, iż nie ma w tym na wracaniu ani przymusu ani innych środków nieetycznych. Kapłan katolicki — pisze autor artykułu p. C. — przyjmując innowiercę na łono Kościoła, musi go wyspowiadać i udzielić mu Komunii św. Jeżeli innowierca przyjmuje katolicyzm bez wewnętrzne go przekonania, jego spowiedź i Komunia św. są świętokradztwem. Czyż można sobie wyobrazić, by kapłan katolicki mógł świadomie współdziałać w takiej zbrodni? Sumienie kapłańskie jest tu najpewniejszą obroną przed przymusem.

NIE MA PRZYMUSU

„To też, choć słyszy się wiele zarzutów, jakoby nawracanie odbywało się pod przymusem, są to zarzuty o charakterze ogólnikowym. Gdy się wypadnie zetknąć z akcją rewindykacyjną bezpośrednio, jakoś nie można napotkać tych zmuszonych. Były namowy i przekonywania — nie było zmuszania. Osobistość w tych wypadkach zawsze jest konieczna, więc nie można ręczyć, że ktoś gdzieś przy namowach nie posunął się za daleko, — co byśmy każdej chwili bez ogródek potępili, ale dotychczas faktów takich w polu własnej obserwacji, naocznej czy ze słyszenia, zauważyć nie mogliśmy. Przeciwnie, wiemy, że tam, gdzie ruchem rewindykacyjnym czynnie się zajmują, podkreśla się konieczność działania może energicznego, ale etycznego.

KIEDYŚ BYŁA UNIA

Ci, którym trudno uwierzyć w szczerotę nawróceń masowych — zresztą po kilka dziesiątków czy parę setek ludzi na liczną wioskę — to jeszcze nie jest wielka masa, — nie uwzględniają pewnych, bardzo w tej sprawie istotnych okoliczności.

Wychodzą oni najpierw z założenia, że prawosławie pośród ludności Wołynia jest głęboko zakorzenione i że wyrwać je z duszy można chyba tylko pod przymusem. Są niewątpliwie objawy i takiego przywiązania, ale nie są one powszechne. Wiemy, z jaką łatwością ludność prawosławna na Wołyniu przechodzi do różnych sekt, których o stosowanie przymusu zdaje się nikt nie oskarża. Trudno się dziwić owemu brakowi przywiązania do prawosławia nawet w wypadku, gdyby prawosławie spełniało swoją rolę najlepiej. Wśród ludności prawosławnej na Wołyniu często można posłyszeć zdania: „dziad był katolikiem”, „kiedyś była tu unia”, „ta cerkiew budowana jeszcze za unii”, „nasze pradziady to byli — jak się mówi — dosłownie — „uniaty”. Niech ci, którzy tak mówią, wyprowadzą tylko wniosek logiczny ze swego zdania, a zrozumieją, że właśnie prawosławie w ich rodzaje lub wiosce jest czymś stosunkowo nowym

o niedawnej jeszcze tradycji. Można na to powiedzieć, że przed unią było tu prawosławie. Cofając się do wieków minionych, można również powiedzieć, że przed prawosławiem była jedność Wschodu z Zachodem, czyli „nowa unia”. Ale to już nie ma wyrażnego wpływu na tradycję dzisiejszą. Trudno zaś jeszcze niedawna sprawa, że prawosławie nie we wszystkich warstwach ludności Wołynia jest dostatecznie ugruntowane. Stąd może pochodzić łatwość w odpadaniu od niego — bez przymusu i bez sprzedajności.

GŁOS NARODOWY

Uwzględnić dalej należy możliwość odezwania się tajemniczego głosu przynależności narodowej. Że nie odzywał się dotąd — cóż z tego? Jest w nas wiele rzeczy na pozór nieoczekiwanych, które odzywają się dopiero przy sprzyjających okolicznościach i odzywają się silnie. Na licznych zebraniach

polskim wspomniano krótkimi i prostymi słowy, bez rozrzucającego patosu, o obecności na nim kilku z tych, którzy wrócili do polskości. Tamtych — a byli to ludzie dojrzały, nawet w wieku podszedłym — potoczyły się natychmiast z oczu łzy wzruszenia, które następnie dali wyraz w przemówieniach. „Płaczą — powiada do mnie później jeden ze sceptyków. Więc oni naprawdę czują to szczerze?”

Aby ocenić usposobienie tych ludzi, nie można polegać na tym, co się słyszy, a co nieraz bywa stronnicze, lecz trzeba zetknąć się z nimi osobiście. Natrafimy tam nieraz na już dzisiaj szczerze uczucia polskie. To jest rzeczywistość, z którą liczyć się należy.

Wreszcie uwzględnić trzeba — i to w stopniu najwyższym — pociągającą siłę katolicyzmu. Ma on urok niezaprzeczony, którym pociąga miliony, urok prawdy Bożej.

Czy „Polonia” i „Dziennik Bydgoski” pozostawały pod wpływami Kominternu

Proces ks. prał. Kwiatkowskiego

W dniu 29 ub. m. znalazł się na wotum 10 Oddz. Sądu Grodzkiego w Warszawie sędziowski proces z oskarżeniem wydawnictwa „Polonia” przeciw ks. prałatu Kwiatkowskiemu. Podstawą oskarżenia był fakt, że ks. prałat Kwiatkowski na swych odczytach wygłoszonych w Toruniu i Grudziądzu postawił „Polonię” i „Dziennik Bydgoski” zarzut pozostawiania pod wpływami Kominternu.

Oskarżenie z ramienia „Polonii” popierali adwokaci: prof. Glazer i Zieliński. Obrony ks. Kwiatkowskiego podjął się adwokat święciecki.

Po otwarciu przewodu sądowego adw. Glazer postawił wniosek o odroczenie sprawy, ponieważ wniozący oskarżenia w imieniu „Polonii” i jako dotknięty osobiście Witold Korfanty zmarł przed kilku dniami.

Sąd po dłuższej naradzie postanowił sprawę odroczyć do czasu formalnego przejęcia sprawy przez rodzinę zmarłego i wyłonienia przez „Polonię” oficjalnego zastępcy. Nowy termin tej niezwykle rozprawy zostanie wyznaczony jeszcze w tym roku.

Ożywiona niedziela polityczna

Narady przedwyborcze i wiece

Niedziela polityczna, pomimo odcień uwagi sprawami Śląska Cieszyńskiego, była dość ożywiona. W stolicy obradowała Rada Naczelna Stron. Pracy i Rada Naczelna ZZZ. Stronnictwo Narodowe ZZZ. Wiec, na którym przemawiali członkowie działacze z prezesem Kowalskim na czele; żydowski Bund zwołał zebranie inteligencji, na którym referaty wygłoszą socjaliści Czapinski i Zarembo.

Poza tym w całym kraju odbyły się następujące zebrania polityczne.

PPS urządziła zloty młodzieży w Kaliszu, Radomiu i Łwowie, na które wyjeżdżają czolowi działacze młodzieżowi z Warszawy.

OZN odbył kilkadziesiąt zjazdów w terenie. W Lublinie zjazd wojewódzki. Na Śląsku wiece publiczne.

Stronnictwo Narodowe zwołało kilkanaście zebrań, wieców i odpraw w kraju. Większy zjazd ma miejsce w Bydgoszczy.

Ludowy odbywają w kilkunastu powiatach wybory delegatów na kongres nadzwyczajny.

W ucieczce przed szaleńcem wyskoczył z I-go piętra

W Bydgoszczy od dłuższego czasu istniał zatarg między właścicielem domu przy ul. Konopnej 27 Franciszkiem Kokocińskim a lokatorem robotnikiem Antonim Badowskim. Ten, stale szykanowany, miał w tych dniach wyprowadzić się. Ostatnio syn Kokocińskiego Feliks, będąc pijanym, wybił siekierą drzwi do mieszkania Badowskich, a następnie zaczął demolować całe urządzenie.

W mieszkaniu leżała na łóżku

chora żona Badowskiego. W pewnej chwili pijak rzucił się na nią z siekierą. Przerażona kobieta nie mając innej drogi ucieczki wyskoczyła przez okno z I piętra, ponosząc b. poważne obrażenia. W międzyczasie sąsiedzi z trudem obezwładnili pijaką i odprowadzili na komisariat. W drodze napotkano Badowskiego, który wracał do domu i nie wiedział o tragicznym zajściu. Dowiedziawszy się, rzucił się na Kokocińskiego i dotkliwie go pobił.

Sudety są katolickie

w znacznej większości

PRAGA, 2. 10. Podług zestawień zaczerpniętych ze statystyk czechosłowackich, diecezja litomorzycza (Leitmeritz), która zostanie przyłączona do Rzeszy, na 1.800.000 mieszkańców liczy milion katolików niemieckich i 100.000 Niemców niekatolików, w połowie należących do wyznania protestanckiego lub do sekty t. zw. „Starych katolików”. Archidiecezja praska, obejmująca 2.800 tysięcy mieszkańców, liczy 700.000 Niemców, z których 630.000 są katolikami. Na 236.000 Niemców z diecezji Budejowickiej (Budweis) 233.000 są katolicy. Diecezja Hradca Kralowej (Königgrätz) liczy 160.000 katolików niemieckich (96 proc.). Na specjalną uwagę zasługują

fakt, że ostatnio liczba kandydatów do stanu kapłańskiego Niemców bardzo znacznie wzrosła. I tak na ogół zapisanych na pierwszy semestr w większym seminarium praskim studentów Niemców jest 99 — Czechów zaś 97.

Sensacyjny proces o przemyt został odroczony

W dniu 29 bm. w Sądzie Okr. w Warszawie miał się rozpocząć obrzytny proces sądowy Domu Przemysłowego „Kralin” o prywatną sprzedaż szalu sprządanego z zagranicy za zezwoleniem Ministerstwa Przemysłu i Handlu bez cła, który miał być użyty na wyroby dla marynarki wojennej. Na ławie oskarżonych zasiadli: Edmund Krzyżanowski, Mieczysław Pawłowski, Zbigniew Breljak, Ryszard Krzyżanowski, bracia Niedziwiescy, bracia Rosolscy, Roman Vogman, Kac. Rozenbaum, Czenkratn i Ragler. Broni oskarżonych szereg adwokatów z Warszawy i Łodzi. Proces ten o posmak wielkiej sensacji został odroczony, celem powołania dodatkowych świadków.

Z Żoliborza i Pragi z Mokotowa i Woli

wszyscy grają u
DZIERŻANOWSKIEGO
Nowy Świat 64
Freia 5
GNIEZNO — CHROBREGO 2.

DZIEŃ W POLITYCE

KANDYDATURA BRZEK - OSIŃSKIEGO

Na terenie okręgu radomskiego prowadzi ożywioną działalność polityczną b. pos. Brzek - Osiński, który zamierzając z tego okręgu kandydować poraz czwarty. B. pos. Brzek-Osiński bliski współpracownik płk. Ślaska, pierwszy mandat z tego okręgu otrzymał w r. 1928.

PPS W KOLEGIACH WYBORCZYCH

W Krakowie, Będzinie, Dąbrowie oraz kilku innych miejscowościach na radach miejskich wybrano delegatów do kolegiów wyborczych, którzy są członkami PPS. Nie mniej, z kół PPS informują, że delegaci ci wybierani są z obowiązku ustawowego, podobnie, jak to miało miejsce w r. 1935.

CZYSTKA W STR. LUDOWYM

Zjazd powiatowy Stronnictwa Ludowego w Łby wykluczył ze Stronnictwa J. Kosierwę za działalność nie liczącą z godnością członka S. L. Za działalność na szkodę Stronnictwa zostali wykluczeni Stefan i Kon-

stanty Szara przez zarząd powiatowy S. L. w Zawierciu.

Poprzednio został wykluczony prezes powiatowy w Kielcach, Januchta, za czyny nie liczące z godnością członka S. L.

PROFESOR KOZŁOWSKI NIE KANDYDUJE

Jak donosi Ag. „Echo”, były senator prof. Kozłowski nie ma zamiaru kandydować do przyszłego Sejmu i ma wyłącznie poświęcić się pracy naukowej i zawodowej, osiedlając się na stałe we Lwowie.

Fabryka Tykotasy
Jan Matuszewski
102 Marszałkowska 134,
Chmielna 33, Nowy Świat 46,
Marszałkowska 36.

Przygotowania Warszawy do wyborów szmorgardowych

W ub. sobotę otrzymał prezydent miasta zarządzenie min. spraw wewnętrznych z 30 września w sprawie wyborów do samorządu stolicy. Kalendarz wyborczy zgodny z pismem ministra, liczy się od 1 października.

Wyборы wyznaczono na 18 grudnia.

Postulatów organizacji kulek w ostatniej chwili nie uwzględniono.

Komisariat rządu przystąpił już do prac przygotowawczych. Do 16 b. m. zamianuje min. spraw wewn. głównego komisarza wyborczego. Komisarz rządu wyznaczy zastępcę głównego komisarza wyborczego, 1 członka

komisji głównej i jego zastępcę.

Zarząd miejski wyznaczy 4 członków komisji i ich zastępców. Komisarz rządu wyznaczy do tej daty przewodniczących komisji okręgowych i ich zastępców oraz po 1 członku komisji i po 1 zastępcę, po 4 członków i po 4 zastępców wyznaczają zarząd miejski. Prócz tego komisarz rządu zamianuje przewodniczących obwodów wyborczych i ich zastępców i po jednym członku komisji.

Do 20 b. m. będą rozplakowane zarządzenia w sprawie podziału Warszawy według okręgów na obwody wyborcze z oznaczeniem liczby radnych dla każdego okręgu.

Inauguracja roku akademickiego na Politechnice Warszawskiej

W dniu 3 października r. b. jako w dniu inauguracji roku akademickiego 1938-39 odbędzie się o godz. 11 w kościele Zbawiciela uroczyste nabożeństwo. W związku z tym poczy sztandarowe organizacje akademickie zarejestrowanych przy Politechnice Warszawskiej zbiórą się o godz. 10.30 w szatni gmachu głównego Politechniki. Studenci P. W. zbiórą się o godz. 10.30 w hallu.

chodem do kościoła Zbawiciela, zachowując następujący porządek: 1) Sztandar Politechniki, 2) Inne poczy sztandarowe, 3) Profesorowie, Docenci, Wykładowcy, Pomocnicy siły naukowej, 4) Senat Akademicki, 5) Student i ew. publiczność.

W pół godziny po zakończeniu Mszy św. odbędzie się w aul. X. P. W. zebranie informacyjne Twa Bratniej Pomocy S. P. W.

Wykłady i ćwiczenia rozpoczyna się o godz. 10.45 zebrani wyruszą po wtorek dn. 4.10.1938 r.

Bestialska zemsta awanturnika Rozpruć brzuchy policjantom za wyproszenie z zabawy

Miejscowe społeczeństwo z Tuszczu urządziło zabawę na LOPP, między zaproszonymi gośćmi znalazł się komendant miejscowego posterunku przodownik Józef Lipiński i posterunkowy Andrzej Nosal.

Przodownik zauważył, że wśród bawiących się obywateli znajduje się znany miejscowy awanturnik, Stanisław Więcha. Przy pomocy policjanta Więcha wyprowadzono z zabawy.

Gdy około godz. 1-ej komendant posterunku i Nosal wrócili do domu, nagle z sąsiedztwa domu wypadł Więcha i uderzył w dwa noże zaatakował najpierw posterunkowego Nosala, raniąc go nożem w skroń i rozprawiając

brzech, a następnie nim przodownik Lipiński zdążył zrobić użytek z broni padł na ziemię z wbitym w brzuch nożem. Natychmiast zarządzone posęgi i nożowca ujęto, a następnie przeprowadzono do aresztu.

Rannym udzielił pomocy miejscowy lekarz. Posterunkowego Nosala, którego stan jest b. ciężki, natychmiast przewieziono do szpitala Przem. Pańskiego w Warszawie, przodownika Lipińskiego zaś poddano natychmiastowej operacji i pozostawiono na kuracji w domu.

Makabryczne odkrycie w domu złodzieja

Przed kilkoma dniami strażnicy w Białostoku na Pomorzu rozer niej. Warmanowi. Ustalono, iż kradzieży dokonał rolnik Jan Migacz z Krostkowa. Podczas rewizji przeprowadzonej w poszukiwaniu faworu dokonanego makabrycznego odkrycia. W stodole znaleziono w krytej zawiniątce ze zwłokami noworodka z rozrąpaną czaszką. W związku z tym aresztowano pod zarzutem dzieciobójstwa córkę Migacza Stanisławę, którą osadzono w więzieniu.